

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi
rahoitus@minedu.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnöt:

Laiksi lukiolaissa, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen rahoituksesta ja laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain ja opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilasrekisteristä annetun lain 7 ja 9 §:n muuttamisesta (rahoituksen uudistaminen)

Laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamista (järjestäjaverkon kehittäminen)

Tampereen Aikuiskoulutussäätiö antaa edellä mainituista lakiesityksistä yhdistetyn lausunnon, koska käsiteltävä oleva lakiuudistuspaketti (rahoitus, järjestäjaverkon kehittäminen) muodostaa työelämän kehittämisen sekä osaamisen ja yritysten kilpailukyvyen kehittämisen näkökulmasta yhtenäisen kokonaisuuden.

Lakiesitysten keskeiset uudistamisperiaatteet ovat pääosin hyvin perusteltuja. Ammatillisen koulutuksen rahoituskriteerien muuttaminen opiskelijamäärään perustuvasta rahoituksesta suorituksiin ja tuloksellisuuteen painottaviin kriteereihin on kannatettavaa. Koulutuksen uudistamisen lähtökohtina ovat työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen ja koulutuksen läpäisyasteen parantaminen. Ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä on lisättävä. Toimiala- ja ammattirakenteiden muutoksiin tulee vastata kysyntälähtöistä koulutustarjontaa kehittämällä. Aikuiskoulutuksessa tulee huomioida eri rahoituskanavien mahdollistaminen myös jatkossa esimerkiksi ammatillisen perustutkintojen osalta.

Kommentit lakiesityksiin

Koulutuksen järjestäjäverkko

- Järjestäjaverkon uudistamisessa kantavana ajatuksena tulee olla yritysten ja työelämän alueellisiin tarpeisiin vastaaminen joustavasti, tehokkaasti ja kysyntälähtöisesti.
- Tampereen Aikuiskoulutussäätiö kannattaa ns. kahden luvan periaatetta. Tämä mahdollistaa valtakunnallisesti resurssien tarkemman kohdentamisen ja ope-

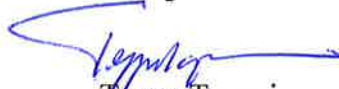
tussuunnitelma- ja näyttötutkintoperusteisen koulutuksen tarkemman ohjauksen kohderyhmän mukaisesti. Tämä on erityisen tärkeää tulevien vuosien aikuiskoulutustarpeen huomattavasti kasvaessa. Isoilla koulutuksen järjestäjillä tulee jatkossa olla nämä molemmat em. koulutusluvut. Riittävän laaja koulutustehtävä antaisi näille koulutuksen järjestäjille, joilla on edellytyksiä toimia sekä ammatillisen peruskoulutuksen että lisäkoulutuksen järjestäjänä mahdollisuuksia joustavan ja kysyntälähtöisen koulutustarjonnan kehittämiseen esimerkiksi nuorisotakuun toteuttamisessa, aikuisten ja työssä olevan henkilöstön koulutuksessa sekä oppisopimuskoulutuksen järjestämisessä.

- Uudistuksessa alueille tulee antaa nykyistä enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa koulutuksen suuntaamiseen ja osaamistarpeiden ennakointiin. Yrityksillä, koulutuksen järjestäjillä, työ- ja elinkeinohallinnolla ja muilla oman talousalueensa toimijoilla on paras tietämys seutunsa koulutus- ja osaamistarpeista.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkkoa tulee tiivistää nykyisestä noin 190 koulutuksen järjestäjästä siten, että järjestäjäverkko koostuu monialaisista tai erikoistuneista koulutuksen järjestäjistä, jotka talous- ja laatuksellisesti mitaten toimivat tehokkaasti.
- Koulutusluvan myöntämisessä on otettava huomioon koon ja monialaisuuden lisäksi tuloksellisuuteen, koulutuksen laatuun, erikoistumiseen, verkostoitumiseen ja vaikuttavuuteen sekä taloudelliseen asemaan liittyviä kriteerejä.
- **Koulutuksen järjestäjän juridinen muoto ei saa vaikuttaa luvan myöntämiseen. Olennaista on, että koulutuksen järjestäjä pystyy vastaamaan alueensa työelämän tarpeisiin tuloksellisesti ja tehokkaasti.**

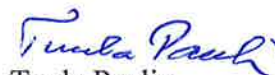
Rahoitus

- **Rahoitusjärjestelmän tulee taata ammatillisen aikuiskoulutuksen toteuttaminen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta niidenkin koulutuksen järjestäjien kohdalla, jotka järjestävät ammatillista perustutkintokoulutusta pääosin työvoimapolitiittisena koulutuksena.**
- Rahoitusuudistuksessa on pidettävä huolta siitä, että koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus kehittää koulutustarjontaansa siten, että rahoitusjärjestelmä kannustaa ratkaisukeskeisten koulutusmallien kehittämiseen.
- Rahoituksen sitominen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen ohjaa koulutuksen järjestäjiä kysyntälähtöisen ammatillisen koulutuksen järjestämiseen.
- Oppisopimuskoulutus on kustannustehokas ja työelämäkeskeinen koulutusmuoto. Oppisopimuskoulutuksen tulee olla uudessa rahoitusjärjestelmässä ja koulutuksenjärjestäjäverkossa houkutteleva ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillinen lisäkoulutuksen järjestämisvaihtoehto. Oppisopimusrahoitus tulee olla kaikkien koulutuksen järjestäjien yhtenä koulutusten rahoitusmuotona.

- Rahoitusjärjestelmän tulee mahdollistaa yritysten ja opiskelijoiden tarpeet huomioivien joustavien koulutusmallien toteuttaminen kuten 2+1-mallien, koulutussopimusmallien ja ammatillisen perustutkinnon jaksottaminen siten, että esimerkiksi kahdessa vuodessa suoritetaan osa tutkinnosta ja tutkinto suoritetaan loppuun työssäolojakson oppisopimuksena tai muulla tavoin.
- Rahoituskriteerien kehittämisessä tulisi painoarvoa lisätä nykyistä enemmän työllistymiseen ja työelämästä saatuun palautteeseen.
- Uudistuksessa on poistumassa rakennepoliittisten linjausten myötä ammatillisena lisäkoulutuksena rahoitettava ei-tutkintotavoitteinen koulutus. Tämä koulutusmuoto on erityisesti pk-sektorin yrityksille yksi tärkeä keino lisätä ja ylläpitää oman henkilöstön osaamista. Jatkossa on tärkeää, että tutkintotavoitteisina järjestettävissä koulutuksissa tutkintojen osien suorittaminen tehdään yrityksille joustaviksi oppisopimuskoulutusta ja muita työvoimavaltaisia opimistapoja hyödyntämällä siten, että yritysten suhteelliset henkilöstökoulutuskustannukset eivät kasva nykyisestä tasosta.

Tampereen Aikuiskoulutussäätiö

Teppo Tapani
toiminnanjohtaja

Tuula Paulin
talousjohtaja